

P9_TA(2024)0069

Praworządność i wolność mediów w Grecji

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lutego 2024 r. w sprawie praworządności i wolności mediów w Grecji (2024/2502(RSP))

(C/2024/6334)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE), w szczególności jego art. 2, art. 4 ust. 3 i art. 7 ust. 1,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej (Karta),
- uwzględniając europejską konwencję praw człowieka i załączone do niej protokoły,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka,
- uwzględniając międzynarodowe traktaty ONZ i Rady Europy dotyczące praw człowieka,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2020/2092 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie ogólnego systemu warunkowości służącego ochronie budżetu Unii (rozporządzenie w sprawie warunkowości) ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów) ⁽²⁾,
- uwzględniając swoje sprawozdanie z wyjazdu Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych do Aten (Grecja) w dniach 6–8 marca 2023 r. z inicjatywy grupy monitorującej ds. demokracji, praworządności i praw podstawowych (DRFMG),
- uwzględniając rozdziały dotyczące Grecji w rocznych sprawozdaniach Komisji na temat praworządności, w szczególności za 2021, 2022 i 2023 r.,
- uwzględniając wyroki Europejskiego Trybunału Praw Człowieka dotyczące Grecji,
- uwzględniając sprawozdanie z dochodzenia w sprawie zarzutów naruszenia prawa Unii i niewłaściwego administrowania w jego stosowaniu w związku z wykorzystaniem oprogramowania Pegasus i równoważnego oprogramowania szpiegowskiego służącego inwigilacji, jak również swoje zalecenie z 15 czerwca 2023 r. dla Rady i Komisji w następstwie dochodzenia w sprawie zarzutów naruszenia prawa Unii i niewłaściwego administrowania w jego stosowaniu w związku z wykorzystaniem oprogramowania Pegasus i równoważnego oprogramowania szpiegowskiego służącego inwigilacji; ⁽³⁾
- uwzględniając wniosek Komisji z 16 września 2022 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólne ramy usług medialnych na rynku wewnętrznym (europejski akt o wolności mediów) i zmieniający dyrektywę 2010/13/UE (COM(2022)0457),
- uwzględniając wniosek z 27 kwietnia 2022 r. dotyczący dyrektywy w sprawie ochrony osób, które angażują się w debatę publiczną, przed ewidentnie bezpodstawnymi lub stanowiącymi nadużycie postępowaniami sądowymi („strategiczne powództwa zmierzające do stłumienia debaty publicznej”) (COM(2022)0177),

⁽¹⁾ Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159.

⁽³⁾ Dz.U. C, C/2024/494 z 23.01.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/494/oj>.

- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) ⁽⁴⁾,
- uwzględniając art. 132 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Unia opiera się na takich wartościach jak poszanowanie godności ludzkiej, wolność, demokracja, równość, praworządność i poszanowanie praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości, co znajduje wyraz w art. 2 TUE, jest odzwierciedlone w Karcie i zapisane w międzynarodowych traktatach dotyczących praw człowieka;
- B. mając na uwadze, że przestrzeganie przez państwo członkowskie wartości zapisanych w art. 2 TUE jest warunkiem korzystania ze wszystkich praw wynikających ze stosowania traktatów wobec tego państwa członkowskiego, m.in. z prawa do finansowania unijnego; mając na uwadze, że zgodnie z art. 7 TUE Unia może ocenić, czy istnieje wyraźne ryzyko poważnego naruszenia wartości, o których mowa w art. 2;
- C. mając na uwadze, że w ostatnich latach praworządność i wolność mediów w Grecji uległy pogorszeniu; mając na uwadze, że sytuacją tą nie zajęto się w wystarczającym stopniu, nadal istnieją liczne problemy i wciąż pojawia się wiele nowych;
- D. mając na uwadze, że w 2022 r. Grecja przyjęła przepisy mające zwiększyć przejrzystość własności mediów oraz ustanowiła rejestr mediów drukowanych oraz rejestr mediów elektronicznych, przez co wyłącznie zarejestrowane przedsiębiorstwa mogą publikować reklamy państwowe ⁽⁵⁾;
- E. mając na uwadze, że zgodnie z dyrektywą o audiowizualnych usługach medialnych państwa członkowskie muszą zapewnić, by krajowe władze lub organy regulacyjne wykonywały swoje uprawnienia w sposób bezstronny i przejrzysty oraz zgodnie z celami tej dyrektywy, w szczególności pluralizmem mediów, różnorodnością kulturową i językową, ochroną konsumentów, dostępnością, niedyskryminacją, prawidłowym funkcjonowaniem rynku wewnętrznego i wspieraniem uczciwej konkurencji; mając ponadto na uwadze, że zgodnie z dyrektywą państwa członkowskie muszą zapewnić, aby krajowe władze lub organy regulacyjne dysponowały odpowiednimi zasobami finansowymi i ludzkimi oraz uprawnieniami wykonawczymi do skutecznego wykonywania swoich funkcji;
- F. mając na uwadze, że porozumienie między współprawodawcami w sprawie europejskiego aktu o wolności mediów ma zaostrzyć wymogi dotyczące przejrzystości w odniesieniu do bezpośredniej i pośredniej własności mediów, przyznawania państwowego finansowania mediom w formie reklam państwowych, a także powoływania i odwoływania zarządów mediów publicznych; mając na uwadze, że akt o wolności mediów ma ustanowić silne zabezpieczenia przed nieuzasadnionym inwigilowaniem dziennikarzy i zespołów redakcyjnych mediów;
- G. mając na uwadze, że platforma Rady Europy na rzecz bezpieczeństwa dziennikarzy zidentyfikowała do końca 2023 r. dwa przypadki bezkarności za morderstwo, dziewięć aktywnych zgłoszeń i dwa inne zgłoszenia bez odpowiedzi;
- H. mając na uwadze, że Grecja zajmuje najniższą pozycję wśród wszystkich krajów UE – 107. miejsce – w światowym rankingu wolności prasy za 2023 r. sporządzonym przez Reporterów bez Granic;
- I. mając na uwadze, że wolność, pluralizm oraz niezależność i bezpieczeństwo dziennikarzy stanowią kluczowe elementy prawa do wolności wypowiedzi i informacji oraz mają zasadnicze znaczenie dla demokratycznego funkcjonowania UE i jej państw członkowskich oraz ochrony praworządności, a także walki z korupcją;
- J. mając na uwadze, że Komisja stwierdziła, iż Grecja spełnia kluczowe wymagania w zakresie finansowania unijnego, ponieważ krajowy organ ds. przejrzystości przyjął strategię antykorupcyjną; mając na uwadze, że krajowy organ ds. przejrzystości nie ma udokumentowanych osiągnięć w sprawowaniu skutecznego i niezależnego nadzoru; mając na uwadze, że wniosek Komisji wydaje się opierać jedynie na przyjęciu strategii na papierze, a nie na skutecznych środkach w praktyce;
- K. mając na uwadze, że według wskaźnika postrzegania korupcji za 2023 r. opracowanego przez Transparency International Grecja wykazała niepokojące pogorszenie sytuacji w zakresie praworządności wśród 27 państw członkowskich UE; mając na uwadze, że jest to negatywny rozwój sytuacji, odzwierciedlony również w wyższym wskaźniku postrzegania korupcji w tym kraju;
- L. mając na uwadze, że w tzw. skandalu listy Petsasa wśród mediów rozdzielono 20 mln EUR z funduszy państwowych na kampanie informacyjne na temat zdrowia publicznego, m.in. na nieistniejące strony internetowe i blogi prywatne; mając na uwadze, że niektóre media całkowicie wykluczono bez żadnego uzasadnienia i na podstawie nieprzejrzystych kryteriów;

⁽⁴⁾ Dz.U. L 95 z 15.4.2010, s. 1.

⁽⁵⁾ Ustawa nr 5005/2022 z dnia 21 grudnia 2022 r. w sprawie wzmocnienia jawności i przejrzystości mediów drukowanych i elektronicznych – ustanowienie elektronicznych rejestrów mediów drukowanych i elektronicznych oraz inne przepisy wchodzące w zakres kompetencji Sekretariatu Generalnego ds. Komunikacji i Mediów.

- M. mając na uwadze, że we wstępnym dochodzeniu greckiej dyrekcji generalnej jednostki ds. przestępstw finansowych i gospodarczych stwierdzono, że co najmniej 270 finansowanych mediów nie zarejestrowano prawidłowo i zgodnie z prawem oraz że straty dla funduszy publicznych przekraczają 3 mln EUR;
- N. mając na uwadze, że bratanek premiera i były sekretarz generalny jego kancelarii w 2022 r. wniósł szereg powództw przeciwko gazecie EFSYN, internetowej platformie śledczej Reporters United i poszczególnym dziennikarzom, domagając się usunięcia artykułu, w którym oskarżono go o udział w krajowym skandalu związanym z oprogramowaniem szpiegowskim z udziałem przedsiębiorstwa Intellexa, a także odszkodowania w wysokości 550 000 EUR; mając na uwadze, że artykuł ten spowodował m.in. oburzenie opinii publicznej, co ostatecznie doprowadziło do jego rezygnacji ze stanowiska sekretarza generalnego kancelarii premiera; mając na uwadze, że od tego czasu pojawiło się więcej szczegółów dotyczących jego roli w skandalu związanym z oprogramowaniem szpiegowskim; mając na uwadze, że wiele międzynarodowych organizacji działających na rzecz wolności wypowiedzi i wolności mediów potępiło powództwo jako strategiczne powództwo zmierzające do stłumienia debaty publicznej (SLAPP) mające na celu powstrzymanie krytycznych doniesień;
- O. mając na uwadze, że w niedawno opublikowanym sprawozdaniu rocznym greckiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa i Prywatności Komunikacji (ADAE) z 2022 r. ujawniono, że greckie krajowe służby wywiadowcze (EYP) i specjalny wydział policji ds. przestępstw z użyciem przemocy (wydział ds. zwalczania terroryzmu) nie zgłosiły ADAE na czas tysięcy przypadków nakazów ścigania mających na celu uzyskanie dostępu do kanałów komunikacji ze względów bezpieczeństwa narodowego;
- P. mając na uwadze, że w grudniu 2023 r. organy podatkowe nałożyły wygórowaną grzywnę w wysokości 435 000 EUR na tygodnik *Documento News*; mając na uwadze, że 7 grudnia 2023 r. Europejskie Centrum Wolności Prasy i Mediów potępiło to działanie i wyraziło zaniepokojenie;
- Q. mając na uwadze, że Panayote Dimitras, działacz na rzecz praw człowieka i założyciel oraz szef organizacji Greek Helsinki Monitor (GHM), jest ścigany za nielegalny handel, chociaż wydaje się, że działał zgodnie z prawem, by udzielać pomocy humanitarnej osobom ubiegającym się o azyl; mając na uwadze, że w grudniu 2022 r. nałożono na niego grzywnę i zakazano mu angażowania się w działalność GHM; mając na uwadze, że Komisarz Praw Człowieka Rady Europy i Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka wyrazili zaniepokojenie tą sprawą; mając na uwadze, że w maju 2023 r. Urząd ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy nakazał zamrożenie wszystkich aktywów Dimitrasa; mając na uwadze, że 31 maja 2023 r. Dimitras oświadczył, iż otrzymał jedynie finansowanie unijne przeznaczone na walkę z mową nienawiści oraz że fundusze te wykorzystano wyłącznie na ten cel; mając na uwadze, że niedawne uniewinnienie 16 pracowników organizacji humanitarnych i wolontariuszy pokazuje, że zarzuty karne wobec osób udzielających pomocy humanitarnej osobom ubiegającym się o azyl nie mają podstawy prawnej;
- R. mając na uwadze, że rozporządzenie w sprawie warunkowości ma zasadnicze znaczenie dla ochrony budżetu UE;
- S. mając na uwadze, że 28 listopada 2022 r. Prokuratura Europejska (EPPO) wszczęła dochodzenie w sprawie nadużycia w wysokości 700 mln EUR tytułem dotacji na system bezpieczeństwa kolei; mając na uwadze, że od tego czasu w związku ze skandalem aresztowano 23 osoby, z wyjątkiem (byłych) ministrów rządu, którzy podlegają ochronie przed ściganiem na mocy decyzji greckiego parlamentu, w odniesieniu do której powołano się na grecką konstytucję;
- T. mając na uwadze, że rząd grecki, tak jak przedstawiciele greckiej policji, odmówił spotkania z delegacją DRFMG Parlamentu podczas oficjalnej misji; mając na uwadze, że następnego dnia premier Grecji spotkał się z lokalną delegacją niemiecką Europejskiej Partii Ludowej; mając na uwadze, że od czasu utworzenia DRFMG w 2018 r. ta odmowa spotkania z jakimkolwiek ministrem lub innymi przedstawicielami rządu wysokiego szczebla jest bezprecedensowa podczas misji informacyjnych;
- U. mając na uwadze, że Grecja przyjęła szereg ustaw dotyczących równości, z których część zawiera poważne luki prawne; mając na uwadze, że prawo greckie, które zakazuje stosowania tzw. praktyk konwersyjnych wobec małoletnich i innych osób wymagających szczególnego traktowania, nie obejmuje przypadków, w których te praktyki stosują księża lub inni przywódcy religijni lub duchowni bądź specjaliści bez oficjalnych kwalifikacji, a także praktyk stosowanych wobec osób dorosłych, które wyraziły na to zgodę; mając na uwadze, że osoby, które stosują takie praktyki, można pociągnąć do odpowiedzialności tylko wtedy, gdy przyjmą pieniądze za ich wykonanie; mając na uwadze, że latem 2023 r. społecznością LGBTIQ+ wstrząsnęła śmierć kubańskiej queerowej artystki Anny Hernández, którą znaleziono zasztyletowaną w domu, a wstępne raporty policyjne błędnie określały jej płeć;
- V. mając na uwadze, że według wskaźnika równouprawnienia płci Europejskiego Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn za 2023 r. Grecja uzyskała 58 na 100 punktów i zajęła dopiero 24. miejsce w UE; mając na uwadze, że zgodnie z oceną z 2023 r. przeprowadzoną przez Grupę Ekspertów do spraw Przeciwdziałania Przemocy wobec Kobiet i Przemocy Domowej, która monitoruje wdrażanie konwencji stambulskiej, Grecja nie posiada obecnie żadnych centrów interwencji kryzysowej dla ofiar gwałtu ani ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy seksualnej;
1. wyraża poważne zaniepokojenie bardzo poważnymi zagrożeniami dla demokracji, praworządności i praw podstawowych w Grecji; podkreśla, że mechanizmy kontroli i równowagi mają zasadnicze znaczenie dla silnej demokracji, i z zaniepokojeniem zauważa, że znajdują się one pod silną presją;

2. jest głęboko zaniepokojony faktem, że organy ścigania i organy sądowe w Grecji nie poczyniły postępów w dochodzeniu w sprawie zabójstwa greckiego dziennikarza George'a Karaivaza 9 kwietnia 2021 r.; zauważa, że w kwietniu 2023 r. aresztowano dwóch podejrzanych, ale poza tym w dochodzeniu policyjnym nie odnotowano żadnej zauważalnej aktywności; zdecydowanie wzywa władze, by podjęły wszelkie niezbędne kroki, aby przeprowadzić dokładne i skuteczne dochodzenie oraz pociągnąć do odpowiedzialności osoby zaangażowane w to zabójstwo, niezależnie od ich rangi; wzywa władze, by zwróciły się o pomoc do Europolu;

3. jest głęboko zaniepokojony faktem, że pomijając to zabójstwo, wielu dziennikarzy mierzy się z groźbami fizycznymi, atakami słownymi, również ze strony wysokich rangą polityków i ministrów, z naruszeniem prywatności przez oprogramowanie szpiegowskie oraz ze SLAPP; podkreśla, że wywołuje to na nich efekt mrozący; wzywa, by natychmiast zaprzestać SLAPP; podkreśla, że rząd ma obowiązek podjąć wszelkie niezbędne kroki, by postawić przed sądem sprawców przestępstw wobec osób fizycznych, dziennikarzy i innych podmiotów medialnych, a także stworzyć bezpieczne środowisko dla wszystkich dziennikarzy;

4. wyraża głębokie zaniepokojenie licznymi przypadkami, w których służby policyjne nadużywały siły wobec grup mniejszościowych i pokojowych demonstrantów; apeluje do władz, by w pełni i niezależnie zbadały wszystkie takie przypadki; jest głęboko zaniepokojony faktem, że według doniesień w ostatnich latach w Grecji w wyniku policyjnej przemocy zginęło trzech młodych Romów, oraz brakiem szczegółowych dochodzeń w tych sprawach; zauważa z zaniepokojeniem, że w niektórych przypadkach policja oczyściła miejsce przestępstwa, zanim przeprowadzono badania kryminalistyczne; przypomina, że właściwy sąd uniewinnił czterech funkcjonariuszy policji oskarżonych o przyczynienie się do śmierci aktywisty LGBTIQ+ Zaka Kostopoulou, mimo nagrań pokazujących, że policjanci nadużywali siły;

5. wzywa rząd Grecji, by zagwarantował pełną niezależność krajowego organu regulacyjnego ds. sektora audiowizualnego zgodnie z wymogami dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych;

6. podkreśla, że zagrożony jest pluralizm greckich mediów, ponieważ większość z nich należy do niewielkiej grupy oligarchów i w rezultacie o niektórych tematach mówi się dramatycznie mało, czego przykładem były obawy o bezpieczeństwo systemu kolei przed katastrofą w Tempi; z zaniepokojeniem odnotowuje brak przejrzystości w dystrybucji dotacji państwowych dla mediów; zauważa, że według Komisji organom regulacyjnym media brakuje zasobów; kwestionuje obiektywność i niezależność greckiej Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz niepokoi go nagła wymiana rady nadzorczej we wrześniu 2023 r.; wzywa Komisję, by monitorowała wdrażanie nowej ustawy medialnej nr 5005/2022 z 21 grudnia 2022 r., szczególnie pod względem przejrzystości własności mediów;

7. w związku z nielegalnym stosowaniem technologii inwigilacji, takiej jak oprogramowanie szpiegowskie Predator, apeluje, by:

- a) niezwłocznie przywrócić i wzmocnić gwarancje instytucjonalne i prawne, w tym skuteczną kontrolę *ex ante* i *ex post*, oraz niezależne mechanizmy nadzoru;
- b) pilnie uchylić wszystkie pozwolenia na wywóz, które nie są w pełni zgodne z rozporządzeniem w sprawie produktów podwójnego zastosowania ⁽⁶⁾, oraz zbadać zarzuty nielegalnego wywozu, między innymi do Sudanu;
- c) zagwarantować, że odpowiednie organy będą mogły w sposób swobodny i niezakłócony zbadać wszystkie zarzuty stosowania oprogramowania szpiegowskiego;
- d) znieść nowelizację prawa z 2019 r., na mocy której EYP znalazł się pod bezpośrednią kontrolą premiera;
- e) zagwarantować niezależność kierownictwa Krajowego Urzędu ds. Przejrzystości;
- f) pilnie wszcząć dochodzenie policyjne w związku z zarzutami nadużywania oprogramowania szpiegowskiego i zatrzymać dowody rzeczowe dotyczące pełnomocników, firm brokerskich i dostawców, którzy są powiązani z infekowaniem urządzeń tym oprogramowaniem;
- g) natychmiast zaprosić Europol do udziału w dochodzeniach; potępia bezprawną instrumentalizację terminu „zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego” jako usprawiedliwienia niedopuszczalnego podsłuchiwanie i inwigilacji przeciwników politycznych, np. obecnego posła do Parlamentu Europejskiego Georgiosa Kyrtososa i byłego posła Nikosa Androulakisa; wyraża poważne zaniepokojenie wpływem premiera na EYP, które podlegają bezpośrednim kompetencjom i nadzorowi jego kancelarii;

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/821 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiające unijny system kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów podwójnego zastosowania (Dz.U. L 206 z 11.6.2021, s. 1).

8. zauważa z dużym niepokojem, że niezależne organy, takie jak ADAE i grecki Urząd Ochrony Danych (UOD), znalazły się pod coraz większą presją ze względu na swoje działania związane z nielegalnymi podsłuchami EYP; zauważa ponadto, że w 2023 r. grecki parlament niespodziewanie zastąpił członków zarządu ADAE w przeddzień decyzji ADAE o nałożeniu grzywny na EYP oraz tuż przed tym, jak ADAE i UOD zaapelowały, by podjęto niezbędne kroki w dochodzeniu w sprawie skandalu związanego z oprogramowaniem szpiegowskim;

9. wzywa rząd grecki, by pilnie zniósł poprawkę 826/145 do ustawy nr 2472/1997, która pozbawiła ADAE zdolności informowania obywateli o uchyleniu poufności komunikacji, oraz by przywrócił pełną niezależność sądownictwa i wszystkich właściwych organów nadzoru, takich jak Rzecznik Praw Obywatelskich i UOD, tak aby wszystkie organy mogły w pełni współpracować oraz mieć pełny dostęp do informacji i możliwość przekazywania kompletnych informacji wszystkim ofiarom;

10. wyraża zaniepokojenie niedofinansowaniem, niedoborem personelu, ograniczaniem uprawnień, nieprzejrzystymi procedurami mianowania oraz nękaniami i zastraszaniem urzędników niezależnych organów publicznych, takich jak Rzecznik Praw Obywatelskich – którego mandat i czas trwania kadencji muszą być zgodne z zasadami paryskimi i europejskimi standardami dotyczącymi organów ds. równości – oraz UOD i ADAE; zauważa ponadto, że Krajowy Urząd ds. Przejrzystości, który powinien odgrywać kluczową rolę w kontroli organów publicznych, nie wydaje się skuteczny oraz wyrażono obawy co do jego niezależności; wzywa rząd Grecji, by zagwarantował niezależnym organom nadzoru niezależność i autonomię operacyjną zgodnie z grecką konstytucją oraz krajowymi i unijnymi wymogami prawnymi, a także by lepiej stosował się do ich zaleceń; zwraca uwagę, że systematyczne problemy i opóźnienia w wyznaczaniu kierownictwa niezależnych organów nadzoru osłabiają ich skuteczność i autorytet; jest bardzo zaniepokojony tym, że we wrześniu 2023 r., niespodziewanie zastąpiono członków zarządu ADAE i organu nadzorującego nadawcę publicznego tuż po tym, jak ADAE i UOD zaapelowały, by podjęto niezbędne kroki w dochodzeniu w sprawie oprogramowania szpiegowskiego;

11. jest głęboko zaniepokojony tym, że przekazanie dochodzenia w sprawie oprogramowania szpiegowskiego innemu prokuratorowi po tym, jak poprzedni prokuratorzy skierowali do ADAE wniosek o sprawdzenie, czy EYP inwigilowała 92 osoby szpiegowane za pomocą oprogramowania Predator (m.in. greckich parlamentarzystów krajowych i posłów do PE, dziennikarzy i urzędników rządowych), może oznaczać de facto zakończenie dochodzenia; ponawia apel o zaangażowanie Europolu w dochodzenie;

12. zdecydowanie potępia zastraszanie i nękanie urzędników, którzy sprawują kontrolę nad rządem, takich jak była prokuratorka antykorupcyjna Eleni Touloupaki oraz szef ADAE Christos Rammos; wyraża zaniepokojenie interwencją prokuratora Sądu Najwyższego, któremu zarzuca się próbę wstrzymania w 2022 r. wniosku ADAE o sprawdzenie przez przedsiębiorstwo telekomunikacyjne nakazów nadzoru;

13. podkreśla z głębokim zaniepokojeniem, że korupcja osłabia usługi i towary publiczne; podkreśla, że długi czas trwania postępowań sądowych połączony z wątpliwościami co do uczciwości części sił policyjnych oraz konfliktami interesów na najwyższym szczeblu, w tym zarzucana zorganizowanym grupom przestępczym infiltracja policji, doprowadzi do powstania kultury bezkarności, w której może kwitnąć korupcja; podkreśla, że władze nie osiągnęły jeszcze solidnych wyników w dochodzeniach dotyczących korupcji na wysokim szczeblu i ściganiu jej sprawców, których prawomocne skazanie miałyby efekt odstrasżający; wzywa rząd i odpowiednie organy, by priorytetowo zajęły się tymi sprawami;

14. wzywa rząd Grecji, by przyjął natychmiastowe środki i niezbędne reformy, by zwiększyć transparentność policji i jej zdolności do prowadzenia dochodzeń dotyczących przestępczości zorganizowanej, m.in. w sprawie, w której silne przesłanki wskazują na powiązania między przestępczością zorganizowaną a wszystkimi szeregami policji;

15. wzywa rząd, by w pełni wykonał wszystkie wyroki Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz zastosował się do nałożonych przez niego środków tymczasowych;

16. zauważa, że do tej pory nie podjęto żadnych działań w odniesieniu do udziału sądownictwa w procedurze mianowania sędziów na najwyższe stanowiska sędziowskie, tj. prezesa i wiceprezesa Rady Stanu, Sądu Najwyższego i Trybunału Obrachunkowego;

17. wyraża głębokie ubolewanie z powodu tragicznej śmierci ponad 600 osób, które zginęły 14 czerwca 2023 r. w wyniku zatonięcia statku rybackiego na Morzu Jońskim u wybrzeży Pylos w Mesenii (Grecja); jest głęboko zaniepokojony brakiem postępów w dochodzeniu sądowym; z zadowoleniem przyjmuje dochodzenia europejskiej rzecznik praw obywatelskich i greckiego rzecznika praw obywatelskich w sprawie tej katastrofy; jest głęboko zaniepokojony tym, jak na granicach zewnętrznych i krajowych traktuje się migrantów – obywatele państw trzecich są systematycznie zawracani i arbitralnie zatrzymywani oraz padają ofiarami przemocy i kradzieży; ponadto jest poważnie zaniepokojony warunkami w ośrodkach recepcyjnych, zwłaszcza niedostateczną ochroną przed przestępstwami i niedostatecznym dostępem do podstawowych środków sanitarnych; uważa, że urzędnik ds. praw podstawowych w Ministerstwie Migracji i Azylu powinien mieć szerszy, niezależny mandat, by móc skutecznie badać przypadki zawracania; wzywa Komisję, by oceniła, czy systemy ochrony granic i ich unijne finansowanie są zgodne z prawem UE, i wykorzystała przy tym analizę zachowania; potępia dramatyczne zaniedbanie Komisję, która nie egzekwuje przepisów UE w odniesieniu do warunków przyjmowania, zawracania i praw człowieka, oraz uważa, że w tej sytuacji bardziej odpowiednie jest postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego niż pochwała komisarza;

18. jest zaniepokojony atakami na społeczeństwo obywatelskie, a w szczególności kampaniami oszczerstw i nękaniami sądowym, które greckie władze stosują wobec obrońców praw człowieka; wyraża niepokój niedawnymi procesami przeciwko pracownikom organizacji humanitarnych i osobom udzielającym pomocy humanitarnej migrantom i uchodźcom; wzywa władze greckie, by natychmiast wycofały wszystkie zarzuty oraz dopilnowały, aby personel organizacji humanitarnych i wolontariusze mogli bezpiecznie i swobodnie udzielać pomocy;

19. uważa, że należy przeprowadzić sprawne, kompleksowe dochodzenie sądowe w sprawie katastrofy pociągu w Tempi z udziałem wszystkich zaangażowanych podmiotów, w tym odpowiedzialnych urzędników rządowych; nie jest zadowolony z kontroli przeprowadzonej przez właściwą komisję greckiego parlamentu, ponieważ nie wydaje się ona bezstronna pod względem politycznym ani chętna do wzywania kluczowych ekspertów do składania zeznań; głęboko niepokoi się, że grecki parlament odmówił przeprowadzenia wnioskowanego przed EPPO dochodzenia w sprawie dwóch byłych ministrów transportu (?);

20. wyraża zaniepokojenie restrykcyjnymi przepisami regulującymi rejestrację organizacji społeczeństwa obywatelskiego, zwłaszcza organizacji zajmujących się migracją i włączeniem społecznym; wzywa rząd, by natychmiast zniósł ograniczenia nałożone na organizacje pozarządowe i dziennikarzy informujących o migracji oraz bezzwłocznie przeprowadził przegląd ram prawnych; wzywa Komisję, by wspierała i wzmacniała wszystkie inicjatywy, które zwiększają przejrzystość w tych kwestiach, takie jak mechanizm zgłaszania przypadków zawracania stworzony przez komisję praw człowieka;

21. zauważa, że Grecja wprowadziła przepisy dotyczące równego traktowania oraz podjęto pozytywne kroki w tym kierunku, takie jak utworzenie nowej komisji praw człowieka; jest jednak zaniepokojony słabością przepisów i dyskryminacją osób LGBTIQ+, Romów i innych mniejszości; wzywa rząd Grecji i wszystkie inne siły polityczne, by zachowały się jak przywódcy i upowszechniały zmiany społeczne w tym zakresie, zwłaszcza w odniesieniu do przemocy domowej, przemocy ze strony policji oraz równości małżeńskiej, która jest przedmiotem dyskusji od kilku lat;

22. odnotowuje telefony zaufania i wyspecjalizowane policyjne służby reagowania na przemoc domową, ale apeluje również do greckiego rządu, by utworzył kompleksowe centra interwencji kryzysowej dla ofiar gwałtu oraz zapewniał ofiarom przemocy seksualnej natychmiastowy dostęp do opieki medycznej, wsparcia w związku z traumatycznymi przeżyciami, badań kryminalistycznych i wsparcia psychologicznego; wzywa rząd, by uznał kobietobójstwo za odrębne przestępstwo;

23. z zadowoleniem przyjmuje zakaz wykonywania zabiegów chirurgicznych bez zgody pacjenta i apeluje o odpowiednie szkolenie pracowników służby zdrowia, które pozwoli im odpowiednio przyjmować osoby interseksualne i zapewniać im opiekę;

24. z zadowoleniem przyjmuje ustawę o równości małżeńskiej złożoną w greckim parlamencie i apeluje o jej szybkie przyjęcie;

25. wzywa rząd Grecji, by usprawnił proces legislacyjny przez wprowadzenie rzeczywistych i konstruktywnych konsultacji oraz by porzucił kontrowersyjną praktykę stosowania przepisów zbiorczych;

(?) Sprawowali oni urząd od 5 listopada 2016 r. do 9 lipca 2019 r. oraz od 9 lipca 2019 r. do 1 marca 2023 r.

26. ubolewa, że rząd i organy policyjne Grecji odmówiły spotkania z przedstawicielami Parlamentu Europejskiego podczas oficjalnej misji w kwietniu 2022 r., i wzywa obecny rząd Grecji, by nawiązał konstruktywny dialog z Parlamentem Europejskim;

27. wzywa Komisję, aby w pełni wykorzystwała dostępne narzędzia, by zaradzić naruszeniom wartości zapisanych w art. 2 TUE; apeluje w szczególności o ocenę zgodności z Kartą przy wdrażaniu odpowiednich funduszy UE zgodnie z rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów; wzywa Komisję, by w oparciu o rozporządzenie w sprawie warunkowości przeprowadziła ocenę konsekwencji niewdrożenia odpowiednich wyroków sądów europejskich; przypomina, że w przypadku przyjęcia środków finansowych Komisja musi dopilnować, aby odbiorcy końcowi lub beneficjenci funduszy UE nie zostali pozbawieni tych funduszy, jak określono w art. 5 ust. 4 i 5 rozporządzenia w sprawie warunkowości, oraz musi znaleźć sposoby na zagwarantowanie, by fundusze UE dotarły do obywateli, przedsiębiorstw, władz regionalnych i lokalnych, organizacji pozarządowych i wszelkich innych zainteresowanych stron, jeżeli rząd nie współpracuje nad usunięciem niedociągnięć w zakresie praworządności, zwłaszcza biorąc pod uwagę skutki kryzysu gospodarczego, wysokie koszty utrzymania i wzrost ubóstwa w kraju;

28. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządów i parlamentom państw członkowskich, Radzie Europy, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie oraz Organizacji Narodów Zjednoczonych.
